

Datum van inontvangstneming : 19/03/2019

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-86/19 - 1

Zaak C-86/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

6 februari 2019

Verwijzende rechter:

Juzgado de lo Mercantil n.º 9 de Barcelona (Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

3 december 2018

Verzoekende partij:

SL

Verwerende partij:

Vueling Airlines, S.A.

Juzgado de lo Mercantil n.º 9 de Barcelona (rechtbank voor handelszaken nr. 9 Barcelona)

[*omissis*]

[*omissis*] [gegevens van de rechterlijke instantie]

Onderwerp: Andere vorderingen op het gebied van vervoer

[*omissis*]

[*omissis*] [identificatiegegevens van het proces]

**PREJUDICIËLE VERWIJZING NAAR HET HOF VAN JUSTITIE VAN
DE EUROPESE UNIE**

[*omissis*]

Plaats: Barcelona

Datum: 3 december 2018

FEITELIJK KADER

TEN EERSTE. Op 11 december 2017 is bij deze rechter een vordering [*omissis*] ingesteld door SL, tegen luchtvaartmaatschappij VUELING AIRLINES, tot betaling van 1 131 bijzondere trekkingsrechten (1 400 euro) als vergoeding voor de materiële en immateriële schade ten gevolge van het verlies van haar koffer tijdens de door verweerster uitgevoerde vlucht van Ibiza naar Fuerteventura, via Barcelona, op 18 september 2017. De koffer is haar nog steeds niet terugbezorgd.

TEN TWEEDE. Verweerster erkent het verlies van de koffer, maar weigert het gevorderde bedrag te betalen. Zij biedt een bedrag van slechts 250 euro aan om de materiële en immateriële schade te vergoeden omdat verzoekster de inhoud van de koffer niet heeft omschreven, geen facturen heeft overgelegd om de waarde aan te tonen van de inhoud van de koffer of van de voorwerpen en goederen die zij heeft moeten aankopen ter vervanging en evenmin heeft aangegeven hoeveel kilo bagage er in de koffer zat. Deze gegevens zijn volgens verweerster noodzakelijk om de maximale schadevergoeding van artikel 22, lid 2, van het Verdrag van Montreal toe te kennen.

TEN DERDE. Aangezien geen van beide partijen om een mondelinge behandeling heeft verzocht, is de zaak in beraad genomen. [**Or. 2**]

TEN VIERDE. [*omissis*] Gezien de uiteenlopende rechtspraak in deze materie, [*omissis*] vraag ik mij af of de maximale schadevergoeding van 1 131 bijzondere trekkingsrechten uit de artikelen 17, lid 2, en 22, lid 2, van het Verdrag van Montreal altijd en in alle gevallen moet worden toegekend op de loutere grond dat het verlies van de bagage wordt erkend, aangezien het de meest ernstige van de in bovengenoemde bepalingen vermelde situaties betreft, zonder dat de passagier aanvullende informatie hoeft te verstrekken of aan te tonen, of dat het daarentegen een maximale schadevergoeding betreft, die alleen kan worden toegekend indien de passagier met de naar recht toegestane middelen aantoonbaar wat de inhoud van de koffer was, wat de waarde daarvan was, bijvoorbeeld door aankoopfacturen over te leggen van de desbetreffende persoonlijke bezittingen en goederen en van de producten die hij heeft moeten kopen om ze te vervangen, hoeveel kilo bagage er in de koffer zat of, teneinde het bedrag van de immateriële schade vast te stellen, dat het verlies van de bagage zich tijdens de heen vlucht of tijdens de terug vlucht heeft voorgedaan, als parameters die door de rechter in aanmerking zullen worden genomen om het bedrag van de schadevergoeding te matigen.

TEN VIJFDE. Daarom werden de behandeling van de zaak en de uitspraak bij beschikking van 24 oktober 2018 geschorst [*omissis*].

Verzoekster is er voorstander van het Hof van Justitie van de Europese Unie om een prejudiciële beslissing te verzoeken over de twijfels aangaande de uitlegging

van de artikelen 17, lid 2, en 22, lid 2, van het Verdrag van Montreal – die aan de basis liggen van de uiteenlopende en tegenstrijdige vonnissen ter zake –, maar de verwerende onderneming verzet zich daartegen. Volgens haar is de communautaire regelgeving duidelijk en kan er geen twijfel over bestaan: de 1 131 bijzondere trekkingsrechten vormen een maximale aansprakelijkheidsgrens, die als zodanig door de rechter kan worden gematigd gelet op de omstandigheden, ook in het geval van verlies van bagage.

MOTIVERING

TEN EERSTE. In artikel 234 EG-Verdrag in zijn geconsolideerde versie (Amsterdam, 2 oktober 1997) is het volgende bepaald: „Het Hof van Justitie is bevoegd, bij wijze van prejudiciële beslissing, een uitspraak te doen:

- 1.1. over de uitlegging van dit Verdrag,
- 1.2. over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen van de Gemeenschap en van de Europese Centrale Bank,
- 1.3. over de uitlegging van de statuten van bij besluit van de Raad ingestelde organen, wanneer die statuten daarin voorzien.

Indien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen voor een rechterlijke instantie van een der lidstaten, kan deze instantie, indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis, het Hof van Justitie verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen.

Indien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen in een zaak aanhangig bij een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, is deze instantie gehouden zich tot het Hof van Justitie te wenden.” [Or. 3]

TEN TWEEDE. Volgens de wenken van het Hof van Justitie voor de indiening van prejudiciële verzoeken door de nationale rechters (2005/C 143/01, gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie van 11 juni 2005), moeten prejudiciële vragen worden voorgelegd:

- 1) wanneer de verwijzende rechter uitspraak moet doen in de procedure;
- 2) wanneer de vraag die aan het Hof wordt voorgelegd, de uitlegging van een regeling van Unierecht betreft.

TEN DERDE. In dit geval twijfelt de verwijzende rechter aan de uitlegging van de artikelen 17, lid 2, en 22, van het Verdrag van Montreal van 28 mei 1999 tot het brengen van eenheid in enige bepalingen inzake het internationale luchtvervoer [*omissis*].

Zo is in artikel 17, lid 2, een regeling van wettelijke quasi-risicoaansprakelijkheid vastgesteld voor schade die wordt geleden in geval van vernieling, verlies of beschadiging van aangegeven bagage:

„De vervoerder is aansprakelijk voor schade die wordt geleden in geval van vernieling, verlies of beschadiging van aangegeven bagage, op grond van het enkele feit dat de gebeurtenis die de vernieling, het verlies of de beschadiging heeft veroorzaakt, plaats heeft gehad aan boord van het luchtvaartuig of gedurende enig tijdvak waarin de vervoerder de aangegeven bagage onder zijn hoede had. Evenwel is de vervoerder niet aansprakelijk indien en voor zover de schade enkel en alleen het gevolg is van de aard of een eigen gebrek van de bagage.”

Als compensatie voor de quasi-risicoaansprakelijkheid van de vervoerder, is in artikel 22, lid 2, van het Verdrag van Montreal voorzien in een maximale aansprakelijkheidsgrens, zowel voor aangegeven bagage als voor niet-aangegeven bagage, die is vastgesteld op 1 131 bijzondere trekkingsrechten per passagier:

„2. Bij het vervoer van bagage is de aansprakelijkheid van de vervoerder in geval van vernieling, verlies, beschadiging of vertraging beperkt tot het bedrag van 1 000 bijzondere trekkingsrechten (aangepast naar 1 131 bijzondere trekkingsrechten) per passagier, behoudens bijzondere verklaring omtrent belang bij de aflevering, gedaan door de passagier bij de afgifte van de aangegeven bagage aan de vervoerder en tegen betaling van een eventueel verhoogd tarief.

In dat geval is de vervoerder verplicht te betalen tot het bedrag van de opgegeven som, tenzij hij bewijst dat deze het werkelijke belang van de passagier bij de aflevering te boven gaat.”

Deze maximumgrens is evenmin van toepassing bij „bijzondere verklaring omtrent belang bij de aflevering, gedaan door de passagier bij de afgifte van de aangegeven bagage aan de vervoerder en tegen betaling van een eventueel verhoogd tarief” (artikel 22, lid 2, Verdrag van Montreal) of in het geval van opzet of voorwaardelijke opzet van de vervoerder of van zijn hulppersonen (artikel 22, lid 5, VM).

TEN VIERDE. De volgende feiten liggen aan deze zaak ten grondslag:

SL [omissis] had een vlucht geboekt bij luchtvaartmaatschappij VUELING AIRLINES om via Barcelona van Ibiza naar Fuerteventura te reizen op 18 september 2017. **[Or. 4]**

[omissis]

Na afgifte van de bagage verliep de vlucht normaal. Bij aankomst op de luchthaven van bestemming stelde verzoekster evenwel vast dat haar koffer niet aankwam, [omissis] waarop zij het overeenkomstige Property Irregularity Report (PIR) heeft ingediend.

Nadat een redelijke termijn was verstreken zonder dat de luchtvaartmaatschappij de koffer had teruggevonden, heeft verzoekster op 11 december 2017 een vordering tegen VUELING ingesteld tot betaling van de maximale schadevergoeding van 1 131 bijzondere trekkingsrechten voor het verlies van haar bagage, aangezien het de meest ernstige van de in artikel 22, lid 2, VM omschreven situaties betrof.

De verwerende onderneming verzet zich tegen die vordering. Hoewel zij erkent dat de bagage van verzoekster nog steeds niet is teruggevonden, weigert zij de maximale schadevergoeding te betalen en biedt zij een vergoeding van slechts 250 euro aan voor de materiële en immateriële schade die voortvloeit uit het verlies van de koffer. In haar verweerschrift haalt zij de volgende redenen aan voor haar bezwaar tegen de betaling van [omissis] de 1 131 bijzondere trekkingsrechten: verzoekster geeft niet aan wat er in de koffer zat of wat de waarde daarvan was, aangezien zij geen bewijsstukken overlegt voor de betalingen die zij heeft gedaan om de desbetreffende voorwerpen te vervangen, en vermeldt evenmin hoeveel kilo bagage er in de koffer zat. Deze gegevens zijn volgens verweerster noodzakelijk om de maximale schadevergoeding te kunnen toekennen.

TEN VIJFDE. De standpunten van beide partijen in dit geding vormen in feite een afspiegeling van de juridische onenigheid ten aanzien van de uitlegging van de artikelen 17, lid 2, en 22, lid 2, van het Verdrag van Montreal. Hoewel sommige gerechtshoven en rechtbanken ervoor pleiten om de maximale schadevergoeding van 1 131 bijzondere trekkingsrechten toe te kennen indien het verlies van de bagage wordt erkend, zonder van de passagier te eisen dat hij aanvullende informatie verstrekt, aangezien dat een *probatio diabolica* zou zijn [omissis], zijn andere van oordeel dat het verlies van de koffer niet volstaat om de 1 131 bijzondere trekkingsrechten toe te kennen, daar het een maximale aansprakelijkheidsgrens betreft die als zodanig door de rechter moet worden gematigd op grond van verschillende parameters, waarbij het de plicht is van de passagier om aan te geven en aan te tonen wat de waarde is van de voorwerpen in de koffer of de voorwerpen die hij heeft moeten kopen om ze te vervangen, hoeveel kilo bagage de koffer bevatte, of dat het verlies zich heeft voorgedaan tijdens de heenreis of tijdens de terugreis.

TEN ZESDE. Gelet op het bovenstaande wordt het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

6.1. Strookt de uitlegging die de Spaanse gerechtshoven en rechtbanken aan de artikelen 17, lid 2, en 22, lid 2, van het Verdrag van Montreal van 28 mei 1999 geven, met het Unierecht, en klopt het meer in het bijzonder dat wanneer het verlies van de bagage wordt erkend, de rechter niet de maximale schadevergoeding van 1 131 bijzondere trekkingsrechten toekent, maar daartoe van de passagier eist dat hij een lijst maakt van de persoonlijke bezittingen en goederen die in de koffer zaten, met facturen om de waarde aan te tonen van die bezittingen en goederen en van de voorwerpen die hij heeft moeten aankopen om ze te vervangen, waaruit blijkt dat de waarde deze maximale

aansprakelijkheidsgrens daadwerkelijk te boven gaat of, indien dat niet mogelijk is, dat hij andere informatie verstrekt, **[Or. 5]** zoals het aantal kilo bagage, of dat het verlies zich tijdens de heenreis of tijdens de terugreis heeft voorgedaan?

[*omissis*]

DICTIONNAIRE

VERZOEKT het Hof van Justitie van de Europese Unie om een antwoord op de volgende vraag:

1.- Dient de luchtvaartmaatschappij, indien het verlies van de koffer is erkend, de passagier altijd en in alle gevallen de maximale schadevergoeding van 1 131 bijzondere trekkingsrechten te betalen, aangezien het de meest ernstige van de in artikel 17, lid 2, en artikel 22, lid 2, van het Verdrag van Montreal van 28 mei 1999 vermelde situaties betreft, of gaat het hier om een maximale aansprakelijkheidsgrens, die gelet op de omstandigheden door de rechter kan worden gematigd, ook [*omissis*] wanneer het gaat om het verlies van de koffer, waardoor de 1 131 bijzondere trekkingsrechten alleen worden toegekend indien de passagier met de naar recht toegestane middelen aantoonbaar dat de waarde van de persoonlijke bezittingen en goederen in de aangegeven bagage en van de voorwerpen die hij heeft moeten aankopen om ze te vervangen die maximale aansprakelijkheidsgrens bereikt, of waarbij de rechter, indien dat niet mogelijk is, ook andere criteria in overweging kan nemen, zoals het aantal kilo bagage of het feit dat het verlies van de bagage zich tijdens de heenvlucht of tijdens de terugvlucht heeft voorgedaan, om het bedrag vast te stellen van de immateriële schade die is geleden door het ongemak dat voortvloeit uit het verlies van de bagage?

[*omissis*]

[*omissis*] [overwegingen van het procesrecht en met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens]

Barcelona, 11 januari 2019.

[*omissis*] **[Or. 6]**

[*omissis*]

[*omissis*] **[Or. 7]** [overwegingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens]

[*omissis*]

[*omissis*] **[Or. 8]** [*omissis*]

[*omissis*]

[*omissis*] **[Or. 9]** [behandeling van fouten bij de betekening van de uitspraak]